"Minder jongvee en beter management kan bijdrage leveren aan stikstofreductie"

Fokkerijen kunnen een rol spelen in de reductie van de ammoniakuitstoot en dus ook van de stikstofdepositie. “Melkveehouders kunnen minder jongvee aanhouden en fokken op productievere koeien”, verklaart Peter Vercauteren, areahoofd Vlaanderen bij rundveeverbeteraar CRV. De Nederlands-Vlaamse coöperatie, die zich bezighoudt met de genetische verbetering van melkvee en in Vlaanderen circa 4.400 coöperant-melkveehouders telt, is weinig gehoord in de stikstofdiscussie. Vercauteren constateert door de stikstofperikelen een groeiende interesse in gesekst sperma, waarmee de melkveehouder zich verzekert van de geboorte van een vrouwelijk kalf.

22 MAART 2023 – LAATSTE UPDATE 22 MAART 2023 19:33

Lees meer over:
melkvee
stikstof

Om te beginnen. Kunt u voor de niet-rundveehouder uitleggen wat CRV is?

Peter Vercauteren: “CRV staat voor Coöperatie Rundveeverbetering en is begin 2017 ontstaan uit de samenvoeging van de coöperatie CR Delta in Nederland en de Vlaamse Rundveeteelt Vereniging VRV in Vlaanderen. We tellen bijna 21.000 coöperant-leden, waarvan circa 16.600 in Nederland en 4.400 in Vlaanderen. CRV ontwikkelt en levert informatieproducten aan veehouders en organisaties ter ondersteuning van de bedrijfsvoering met het belangrijke doel de genetische kwaliteit van de veestapel te verbeteren. Daartoe ontwikkelt CRV genetisch materiaal (zoals sperma van fokstieren) en beschikt ze over één van de grootste fokprogramma’s ter wereld. Wij hebben dochterondernemingen in onder andere Brazilië, Nieuw-Zeeland, Duitsland, Tsjechië, de Verenigde Staten, Zuid-Afrika en Engeland."

Wat is het belang van fokkerij?

Vercauteren: “Fokkerij is gericht op het doelmatig verbeteren van de genetische aanleg van de rundveestapel. De melkveehouder stelt een fokdoel op en selecteert aan de hand hiervan de gewenste stieren en de runderen op stal waarmee hij wil verder fokken. Fokkerij is erg dynamisch en evolueert mee in de tijd. Zo lag de nadruk de voorbije jaren sterk op melkproductie en gehaltes, tegenwoordig zie je dat er ook meer aandacht is voor langleefbaarheid en duurzaamheid. Binnen CRV hebben we drie jaar gelden een fokwaarde voor voerefficiëntie geïntroduceerd en zijn we bezig met de ontwikkeling van een fokwaarde voor methaanuitstoot. Met het oog op duurzaamheid en het terugdringen van de methaanuitstoot is hier steeds meer interesse voor bij de melkveehouder. De methaanuitstoot hangt immers sterk samen met de voerefficiëntie. Hoe meer melk een koe uit een bepaald rantsoen kan halen, hoe lager de methaanuitstoot per kg melk. Het is aannemelijk dat een hogere voerefficiëntie ook samengaat met een lagere stikstofuitstoot per kg melk."

Is het genetisch ook mogelijk te fokken op een verminderde stikstofuitstoot?

Vercauteren: “De ammoniakuitstoot per koe is moeilijk te meten, waardoor het ook moeilijker is een fokwaarde te ontwikkelen. Momenteel bestaat deze dus nog niet, maar ik sluit het zeker niet uit dat deze er in de toekomst wel komt. "

Zuivelfederatie BCZ berekende eerder dat het stikstofakkoord een daling van de melkplas tot gevolg kan hebben van 20 procent. Welke invloed heeft het stikstofakkoord op CRV?

Vercauteren: “Het is een feit dat de melkveehouderij in Nederland, Vlaanderen, en bij uitbreiding in Noordwest-Europa onder druk staat door de aandacht voor milieu, klimaat en dierwelzijn. Het lijkt voor de hand te liggen dat de rundveestapel hierdoor de komende jaren afgebouwd zal worden. Dat heeft uiteraard tot gevolg dat de markt van CRV hier daalt. Hierop proberen we te anticiperen door marktaandeel te veroveren in de thuismarkt en ook in het buitenland."

"Anderzijds liggen er ook in Nederland en Vlaanderen nog mogelijkheden. Lang niet alle melkveehouders zijn actief bezig met fokkerij. Volgens onze inschattingen maakt 15 procent van de melkveebedrijven nog gebruik van de natuurlijke dekking, met eigen stier. 85 procent werkt met kunstmatige inseminatie (KI), maar ook hier zien we gradaties. In Nederland/Vlaanderen wordt nog maar 7 procent gesekst sperma gebruikt, waarmee de geboorte van een vrouwelijk kalf gegarandeerd is. De laatste jaren merken wij wel een gestage stijging van het gebruik van zo'n gesekst sperma."

Wat zijn de andere belangrijkste trends in de melkveehouderij?

Vercauteren: “We zien dat steeds meer boeren genetische merkertesten afnemen bij de kalveren na geboorte. Deze merkertesten zijn inmiddels al meer dan tien jaar mogelijk, en leveren fokwaarden op die even betrouwbaar zijn als die van een koe die drie keer heeft afgekalfd."

"Op basis van het genetisch onderzoek bepaalt de veehouder welk jongvee hij aanhoudt. Het gesekst sperma wordt vervolgens ingezet op de beste pinken (eenjarige koeien, red.). Fokken met jongere generaties geeft genetisch gezien de snelste resultaten. Daarbij zijn pinken ook de gezondste populatie uit de veestapel. De dracht bij hoogproductieve koeien is toch risicovoller."

"We zien het gebruik van gesekst sperma vaak in combinatie met sperma van Belgisch witblauw. Zogenaamde 'kruislingkalveren' brengen bij de geboorte al snel 150 euro extra op. Als een veehouder veel gesekst sperma gebruikt, dan komt er veel ruimte voor het gebruik van witblauw bij de koeien."

Hoe verklaart u de stijgende interesse in gesekst sperma, dat duurder is?

Vercauteren: “Het voorbije jaar was een goed jaar voor de melkveehouders waardoor er meer budget was. Daarnaast namen de kosten sterk toe en werd er beter gekeken naar de niet-productieve jongveestapel. Door de jongveestapel terug te dringen, kunnen veehouders kosten besparen. Ook door de stikstofdiscussie zie je steeds meer interesse in gesekst sperma."

Waarom?

Vercauteren: “Door het gebruik van dat sperma met de gewenste fokwaarden kun je gerichter fokken en hoef je bovendien minder jongvee aan te houden. Minder jongvee betekent ook dat je de ammoniakuitstoot en dus ook de stikstofemissie vermindert."

Fokkerij kan dus ingezet worden als instrument om de stikstofuitstoot te reduceren?

Vercauteren: “Minder jongvee aanhouden reduceert de totale veestapel en heeft dus impact op de stikstofuitstoot. Ook het terugbrengen van de afkalfleeftijd kan overigens positieve effecten hebben. Deze ligt momenteel op gemiddeld 26 maanden. Als je dat naar 24 maanden kunt terugbrengen, reduceer je ook de niet-productieve veestapel en dus de stikstofuitstoot."

> **“In de fokkerij lag de nadruk de voorbije jaren sterk op melkproductie en gehaltes, tegenwoordig zie je dat er ook meer aandacht is voor langleefbaarheid en duurzaamheid**
>
> Peter Vercauteren - CRV

Hoe is de gemiddelde verhouding jongvee-melkvee op een Vlaams bedrijf en welk potentieel ziet u?

Vercauteren: “Momenteel ligt dat rond de 75 procent, maar dat zou in de toekomst zeker naar 60 of 55 procent gaan. In Nederland ligt het zelf op 50 procent. Dat betekent effectief 50 stuks jongvee op 100 melkkoeien."

Waarom is het aantal zo hoog in Vlaanderen?

Vercauteren: “Het was nooit een item op bedrijven. Boeren hadden een stal staan en vaak ook ruwvoer op overschot. Met de stijging van de ruwvoerkosten is het wel meer een issue geworden en daar komt de aandacht voor stikstof nog eens bovenop."

Wat kan er op bedrijfsniveau nog meer gedaan om de stikstofuitstoot terug te dringen?

Vercauteren: “De efficiëntie van de koe, die uiteindelijk de stikstofuitstoot per liter melk bepaalt, is afhankelijk van verschillende factoren. Fokkerij, maar ook management speelt een belangrijke rol. Je kunt een koe alleen 13.000 liter laten geven per jaar als alles op punt staat. Maar daar moet je ook de boer voor zijn. Velen kiezen voor een minder intensieve aanpak en hebben dan een veel lagere productie op jaarbasis."

“Ook het ureumgehalte verschilt sterk per bedrijf en wordt onder andere bepaald door de voergift, in het bijzonder de verhouding tussen eiwit en energie in het rantsoen. Het ureumgetal is een maat voor de benutting van stikstof. Hoe lager het ureumgetal in de melk, hoe minder stikstofverliezen. Vroeger werd uitgegaan van minimaal 250 gram ureum per liter melk om het maximale uit een koe te halen. Tegenwoordig blijkt het ook te kunnen met 200 en zelfs minder. Het verlagen van het ureumgehalte heeft ook een positief effect op de stikstofuitstoot."

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws

---

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy

Webdesign by Code d'Or